Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Diana Tricolici

Dosarul nr. 2r-904/24
(2-24009379-02-25r-18032024)

D E C I Z I E

3 octombrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Dorin Dulghieru și Andrei Cașcaval

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de avocatul Pavlov Victor în interesul Nichitovschi (Pascal) Marinei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Nichitovschi (Pascal) Marina împotriva lui Galițchi Alexei cu privire la radierea interdicțiilor și sechestrelor din registrul de publicitate,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 ianuarie 2024, prin care s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată înaintată de Nichitovschi (Pascal) Marina împotriva lui Galițchi Alexei cu privire la radierea interdicțiilor și sechestrelor din registrul de publicitate,

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. La 10 ianuarie 2024, Nichitovschi (Pascal) Marina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Galițchi Alexei cu privire la radierea interdicțiilor și sechestrelor din registrul de publicitate.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 ianuarie 2024, în temeiul art. 169 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată înaintată de Nichitovschi (Pascal) Marina împotriva lui Galițchi Alexei cu privire la radierea interdicțiilor și sechestrelor din registrul de publicitate.
3. Pentru a dispune astfel, instanța de fond a constatat că în temeiul prevederilor art. 209 alin. (1) al Codului de procedură penală (în redacția Legii nr. 245 din 31 iulie 2023, în vigoare din 22 august 2023), cererea nu urmează a fi judecată în instanţă judecătorească în procedură civilă, având în vedere că se solicită ridicarea sechestrului aplicat de către judecătorul de instrucție prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 noiembrie 2011.

Solicitarea recurentului:

4. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 20 februarie 2024, avocatul Pavlov Victor în interesul Nichitovschi (Pascal) Marinei a depus recurs împotriva încheierii

Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 ianuarie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii prin care s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată înaintată de Nichitovschi (Pascal) Marina împotriva lui Galițchi Alexei cu privire la radierea interdicțiilor și sechestrelor din registrul de publicitate, cu restituirea cauzei la rejudecare la faza de primire a acțiunii.

Argumentele părților:

5. În motivarea recursului, avocatul Pavlov Victor în interesele Nichitovschi (Pascal) Marinei a atras atenția că reclamanta s-a adresat cu cerere de chemare în judecată cu privire la radierea interdicțiilor și sechestrelor din registrul de publicitate, urmare a transmiterii în proprietatea ei a bunului imobil.
6. A subliniat că prin hotărârea nr. 2-12694/22 din 12 mai 2023 cererea de chemare în judecată depusă de Nichitovschi Marina împotriva lui Galițchi Alexei cu privire la anularea sechestrului aplicat prin încheierea judecătorului de instrucție din 15 noiembrie 2011 a fost respinsă prin prisma faptului că Nichitovschi Marina nu deține dreptul de proprietate asupra bunului litigios, ci are calitatea de creditor ipotecar, nefiindu-i aplicabile prevederile codului de executare.
7. Totodată, prin încheierea nr. 12-807/2022 din 6 februarie 2023, emisă de Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana), cererea Nichitovschi Marinei și a lui Galițchi Alexei privind ridicarea sechestrului a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, în corespundere cu prevederile art. 209 și 210 Cod procedură penală, fiind invocate prevederile art. 41 Cod de procedură penală, în temeiul cărora competența judecătorului de instrucție este valabilă doar în cursul urmăririi penale și încetează odată cu trimiterea cauzei în judecată.
8. Astfel, a relevat că referirea instanței la prevederile art. 209 Cod de procedură penală, chiar și modificat prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 nu sunt aplicabile speței date, or, având drept temei calitatea de creditor ipotecar a Nichitovschi Marina, a considerat că instanța de fond eronat a respins argumentele că acțiunea este întemeiata în baza art. 770 și art. 171 Codului civil.

Termenul de declarare a recursului:

9. În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă *„termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii”*.
10. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău constată că din materialele cauzei nu se poate desprinde momentul comunicării încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 ianuarie 2024 recurentei Nichitovschi (Pascal) Marina, considerent din care nu este posibil de a stabili cu certitudine data la care a început să curgă termenul de declarare a recursului.
11. Astfel, recursul declarat de avocatul Pavlov Victor în interesele Nichitovschi (Pascal) Marinei la 20 februarie 2024 se consideră depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

12. Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurentă și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că recursul urmează a fi admis și casată încheierea contestată, reieșind din considerentele ce succed.

13. Conform art. 424 alin. (l) din Codul de procedură civilă *„curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”*.
14. În condițiile art. 426 alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă *„recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților”*.
15. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă *”instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”*
16. Din materialele cauzei s-a constatat că la 10 ianuarie 2024, Nichitovschi (Pascal) Marina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Galițchi Alexei, prin care a solicitat radierea interdicțiilor și sechestrelor din registrul de publicitate asupra bunului imobil cu nr. cadastral ***** din str. *****, mun. Chișinău.
17. În motivarea acțiunii, a invocat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-947/15 din 30 martie 2017 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Marina Pascal împotriva lui Galițchi Alexei cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă prin transmiterea silită a bunului ipotecat, încasarea dobânzii de întârziere, evacuarea și compensarea cheltuielilor de judecată și s-a transmis bunul gajat prin contractul de ipotecă nr. IPO/518/04/2008 23 aprilie 2008 încheiat între întreprinderea cu Capital Străin „PRIME CAPITAL” pe de o parte și Galițchi Alexei pe de altă parte, și anume ***** cotă parte din casa de locuit și construcții accesorii amplasată pe str. *****, mun. Chișinău în vederea comercializării desinestătătoare în scopul stingerii datoriei restante în baza contractului de împrumut ipotecar nr. IMP/518/04/20008 încheiat la 22 aprilie 2008 între Stratulat Inesa și Î.C.S. „PRIME CAPITAL”.
18. Prezenta hotărâre a devenit irevocabilă la 17 iunie 2020, iar potrivit procesului-verbal nr. 060-2627/2020 din 18 mai 2022, întocmit de executorul judecătoresc Ciobanu Ruslan, bunul imobil nominalizat a fost transmis în posesia creditorului Pascal (Nichitovschi) Marina.
19. La fel, s-a stabilit că în privința lui Galițchi Alexei a fost pornită o cauză penală, iar în cadrul urmăririi penale, prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 noiembrie 2011 s-a autorizat punerea sub sechestru în scopul asigurării acțiunii civile a bunului imobil amplasat în mun. Chișinău sect. Centru, str. *****, cu nr. cadastrale *****, *****, *****, și *****.
20. Odată cu condamnarea definitivă a lui Galițchi Alexei, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 9 iulie 2019, s-a menținut și măsura asiguratorie aplicată prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 noiembrie 2011.
21. Pe de altă parte, din suportul probatoriu urmează că prin hotărârea nr. 2-12694/22 din 12 mai 2023 a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Nichitovschi Marina împotriva lui Galițchi Alexei cu privire la anularea sechestrului aplicat prin încheierea judecătorului de instrucție din 15 noiembrie 2011, iar prin încheierea nr. 12-807/2022 din 6 februarie 2023, emisă de Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) a fost respinsă cererea Nichitovschi Marinei și a lui Galițchi Alexei privind ridicarea sechestrului.

22. În contextul pretențiilor înaintate, Colegiul civil reține că potrivit art. 5 alin. (1) Codul de procedură civilă *"orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime".*
23. Conform art. 169 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă *"judecătorul refuză să primească cererea de chemare în judecată dacă cererea nu urmează a fi judecată în instanţă judecătorească în procedură civilă".*
24. Potrivit art. 209 al Codului de procedura civilă *„ Punerea bunurilor sub sechestru poate fi contestată în modul stabilit de prezentul cod de către bănuit, învinuit, inculpat sau persoanele care consideră că aplicarea sechestrului asupra bunurilor lor este nejustificată. Plângerea sau recursul înaintat nu suspendă executarea acestei măsuri. Alte persoane decât bănuitul, învinuitul, inculpatul care consideră că menținerea sechestrului asupra bunurilor lor este nejustificată sunt în drept să ceară scoaterea bunurilor lor de sub sechestru organului de urmărire penală, judecătorului de instrucție sau instanței de judecată care judecă cauza. Cererea de scoatere a bunurilor de sub sechestru poate fi înaintată instanței de judecată care judecă cauza până la începerea dezbaterilor judiciare."*
25. În același timp, conform art. 438 Cod civil *" Cînd o înregistrare, înregistrare provizorie sau notare efectuată în registru nu corespunde cu situaţia juridică reală, se poate cere rectificarea acesteia. Prin rectificare se înţelege radierea, îndreptarea sau corectarea oricărei înregistrări, înregistrări provizorii sau notări inexacte efectuate în registru. Situaţia juridică reală trebuie să rezulte dintr-o recunoaştere făcută de titularul înregistrării, al înregistrării provizorii sau al notării a cărei rectificare se solicită, prin declaraţie dată în forma cerută de lege, ori dintr-o hotărîre judecătorească irevocabilă pronunţată împotriva acestuia, prin care s-a admis acţiunea de fond. Acţiunea de fond poate fi, după caz, o acţiune în constatare sau declarare a nulităţii ori a ineficienţei actului juridic în partea constituirii, a transmiterii sau, după caz, a stingerii dreptului înregistrat, o acţiune în nulitate a înregistrării, înregistrării provizorii sau notării, o cerere de revizuire a hotărîrii judecătoreşti sau cerere de contestare a hotărîrii arbitrale, precum şi altă acţiune care poate avea ca efect întemeierea unei acţiuni în rectificare".*
26. Instanța de recurs observă că instanța de fond a motivat soluția de refuz în primire a cererii de chemare în judecată înaintate de Nichitovschi (Pascal) Marina împotriva lui Galițchi Alexei cu privire la radierea interdicțiilor și sechestrelor din registrul de publicitate prin faptul că se solicită ridicarea sechestrului aplicat prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 noiembrie 2011.
27. La caz, instanța de recurs subliniază că, într-adevăr, prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 noiembrie 2011 s-a autorizat punerea sub sechestru a imobilului situat în mun. Chișinău, str. ***** ce aparține învinuitului Galițchi Alexei, însă prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-947/15 din 30 martie 2017 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Marina Pascal împotriva lui Galițchi Alexei cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă prin transmiterea silită a bunului ipotecat și s-a transmis bunul gajat prin contractul de ipotecă nr. IPO/518/04/2008 din 23 aprilie 2008 încheiat între întreprinderea cu Capital Străin „PRIME CAPITAL" pe de o parte și Galițchi

Alexei pe de altă parte, și anume ***** cotă parte din casa de locuit și construcții accesorii amplasată pe str. *****, mun. Chișinău în vederea comercializării desinestătătoare în scopul stingerii datoriei restante în baza contractului de împrumut ipotecar nr. IMP/518/04/20008 încheiat la 22 aprilie 2008 între Stratulat Inesa și Î.C.S. „PRIME CAPITAL".

28. Prin urmare, Colegiul civil atestă că prima instanță greșit a raportat obiectul acțiunii la prevederile art. 209 Cod de procedură penală și a conchis asupra refuzului în primirea cererii de chemare în judecată înaintate de Nichitovschi (Pascal) Marina împotriva lui Galițchi Alexei cu privire la radierea interdicțiilor și sechestrelor din registrul de publicitate, or, Nichitovschi (Pascal) Marina a solicitat radierea interdicțiilor și sechestrelor din Registrul bunurilor imobile, asupra bunului imobil amplasat în mun. Chișinău, str. *****, motivând că urmare a hotărârii irevocabile a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-947/15 din 30 martie 2017 de transmiterea a bunului imobil, situația reală nu corespunde cu înregistrarea din Registru de publicitate a sechestrului aplicat prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 noiembrie 2011.
29. Așa dar, instanța de recurs ajunge la concluzia că la etapa verificării întrunirii exigențelor prevăzute de lege a cererii de chemare în judecată înaintată de către Nichitovschi (Pascal) Marina împotriva lui Galițchi Alexei cu privire la radierea interdicțiilor și sechestrelor din registrul de publicitate, judecătorul a omis aspectele menționat supra, circumstanță ce a generat adoptarea unei soluții greșite.
30. În susținerea acesteia concluzii Colegiul menționează că anterior adresării cu prezenta acțiune, prin hotărârea nr. 2-12694/22 din 12 mai 2023 cererea de chemare în judecată depusă de Nichitovschi Marina împotriva lui Galițchi Alexei cu privire la anularea sechestrului aplicat prin încheierea judecătorului de instrucție din 15 noiembrie 2011 a fost respinsă, iar prin încheierea nr. 12-807/2022 din 6 februarie 2023, emisă de Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) a fost respinsă și cererea Nichitovschi Marinei și a lui Galițchi Alexei privind ridicarea sechestrului.
31. Deci, reținând ca fiind întemeiate argumentele recurentei cu referire la netemeinicia refuzului în primire, în situația în care acest instrument procedural a fost utilizat defectuos, Colegiul conchide lipsa temeiurilor care ar justifica menținerea încheierii din 29 ianuarie 2024 emisă de instanța de fond.
32. În acest sens, Colegiul civil reține că accesul liber la justiție constituie un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, principiu complex, care cuprinde mai multe relații şi drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină, or, fără un acces efectiv la instanță, drepturile oferite justițiabililor ar fi iluzorii.
33. Astfel spus, dreptul de acces la justiție este înțeles ca un drept de acces concret şi efectiv, presupunând ca justițiabilul să beneficieze de o posibilitate clară şi concretă de a contesta un act ce aduce atingere drepturilor sale.
34. Reieşind din cele menţionate supra, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 ianuarie 2024, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată în același complet de judecată, la etapa de primire a cererii.
35. Din aceste raționamente, în conform art. 423-427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către avocatul Pavlov Victor în interesele Nichitovschi (Pascal) Marinei.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 ianuarie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Nichitovschi (Pascal) Marina împotriva lui Galițchi Alexei cu privire la radierea interdicțiilor și sechestrelor, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în același complet de judecată, la etapa de primire a cererii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecătorii Dorin Dulghieru

Andrei Cașcaval